

בית משפט השלום בעכו

ת"א 11-12-23574 מרדכי נ' בן שלמה

תיק חיצוני:

בפני כב' השופט ג'מיל נאסר

מעוז מרדכי תובע

נגד

ישראל בן שלמה נתבע

החלטה

1
2
3
4 בפני בקשתו של הנתבע להורות על העברת הדיון מביהמ"ש השלום בעכו לביהמ"ש השלום בת"א
5 עקב חוסר סמכות מקומית.
6
7 המדובר בתביעה לסעד הצהרתי לרבות צו עשה קבוע. לפי התביעה, התובע שיחק ממוקם מגוריו
8 בשדה תרומות במשחק הימורים ברשת האינטרנט עם בן הנתבע והפסיד כספים. בעקבות זאת, מסר
9 התובע לבן הנתבע שני שיקים בסכום מצטבר בסך 82,000 ₪, אשר לא כובדו. התובע נפגש עם בן
10 הנתבע באור יהודה ומסר לידיו, במקום השיקים שלא כובדו, שיק ביטחון בסך 85,000 ₪ מעותד
11 לתאריך 12/12/11. בהמשך התקיימה פגישה נוספת בין התובע לבן הנתבע במסגרתה מסר התובע
12 לבן הנתבע סכום בסך 85,000 ₪ במזומן ובאותו מעמד הבטיח בן הנתבע לתובע להשיב לו את שני
13 השיקים שלא כובדו וכן את שיק הביטחון. בתאריך 2/9/11 נרצח בן הנתבע, כאשר עד למועד זה
14 טרם קיבל לידיו התובע את שלושת השיקים שמסר לבן הנתבע. התובע טוען, כי לאחר פטירת בן
15 הנתבע פנה אליו הנתבע בדרישה לפרוע את שיק הביטחון.
16

בית משפט השלום בעכו

ת"א 11-12-23574-11 מרדכי נ' בן שלמה

תיק חיצוני :

1 לאור האמור, עותר התובע לביהמ"ש למתן פסק דין המצהיר כי התובע אינו חייב לשלם את סכום
2 שיק הביטחון בסך 85,000 ₪, ועל הנתבע להשיב לתובע את שלושת השיקים שמסר לבן הנתבע. כמו
3 כן, עותר התובע למתן צו קבוע המונע מהנתבע מלהשתמש בשלושת השיקים או למסרם לצדדים
4 שלישיים.
5
6 הנתבע טוען כי בהתאם לתקנה 3 (א) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984 (להלן: "סד"א"),
7 על כל חלופותיה הרלבנטיות, אין לביהמ"ש השלום בעכו סמכות מקומית לדון בתביעה ובבקשה
8 למתן הסעד הזמני, אלא לביהמ"ש השלום בת"א וזאת מהנימוקים הבאים: השיק, נשוא התביעה,
9 נמסר, לפי הצהרתו של הנתבע, לידי בנו המנוח של הנתבע בעיר אור יהודה, אשר נמצאת במרכז
10 הארץ; לפי טענת התובע, הפגישה הנוספת שקיים התובע עם בנו המנוח של הנתבע במהלכה שילם
11 התובע לבנו המנוח של הנתבע סך של 85,000 ₪ במזומן (טענה המוכחשת ע"י הנתבע), נעשתה אף
12 היא באור יהודה; גם מקום מגורי הנתבע או מקום עסקו של הנתבע הינו בעיר יבנה; לשם קידום
13 נוחות הדיון, ולאור גילו ומצב בריאותו של הנתבע אשר החמיר בעקבות מותו הפתאומי של בנו,
14 עדיף לקיים את הדיון בבית המשפט שלו הזיקות הגיאוגרפיות הרבות ביותר לסכסוך נשוא התביעה,
15 שכן אז יקל על הבאת העדים והראיות בפני ביהמ"ש.
16
17 התובע מתנגד לבקשה וטוען כי בעניינו חלה תקנה 3(א)(5) לתקסד"א לפיה ניתן להגיש תביעה לבית
18 משפט אשר באיזור שיפוטו מצוי מקום המעשה או המחדל שבשלו תובעים. הנתבע ובנו המנוח
19 הפעילו אתר אינטרנט למשחקים שכתובתו: www.donbet.com. ידוע לכל, כי השרת המפעיל יכול
20 להיות בכל מקום בעולם לרבות בכל מרחב מדינת ישראל. בעניינו, היווצרות העסקאות שניתנו בהן
21 השיקים נוצרו במשחק מזל באתר האינטרנט ולכן ניתן להגיש את התביעה בכל בית משפט בארץ.
22 לחלופין, יש להעביר את התביעה לבית משפט בנצרת איזור מושבו של התובע.

בית משפט השלום בעכו

ת"א 11-12-23574 מרדכי נ' בן שלמה

תיק חיצוני:

דיון:

בהתאם לתקנה 3(א) לתקנות סד"א, תובענה שאינה כולה במקרקעין תוגש לביהמ"ש אשר באזור שיפוטו מצוי אחד מאלה:

א. מקום מגוריו או מקום עסקו של הנתבע.

ב. מקום יצירת ההתחייבות.

ג. המקום שנועד או שהיה מכוון לקיום ההתחייבות.

ד. מקום המסירה של הנכס.

ה. מקום המעשה או המחדל שבשלו תובעים.

יובהר כי בנסיבות העניין אין מדובר בתביעה בעילה שיטתית אלא בעילה חוזית. כעולה מכתבי הטענות, התובע שחק והפסיד באתר הימורים באינטרנט אשר הנתבע ובנו המנוח היו מפעיליו/סוכניו. התובע שילם בגין הפסדיו לבנו המנוח של הנתבע בשני שיקים שלא כובדו. התובע מסר לבן הנתבע המנוח שיק ביטחון מעותד לפירעון ליום 12/12/11 במקום השיקים שלא כובדו. במועד כלשהו, טרם הרצח של בן הנתבע, שילם התובע לבן הנתבע במזומן את מלוא החוב בסך 85,000 ₪ והוסכם כי בן הנתבע ישיב לתובע את שלוש השיקים. השיקים לא הוחזרו לתובע ואילו הנתבע פנה לתובע בדרישה לפרוע את החוב/שטר הביטחון.

הנה כי כן, עילת התביעה מקורה בחוב שנוצר באתר למשחקי מזל באינטרנט. מחומר הראיות עולה כי הצדדים אינם חלוקים למעשה לגבי גובה החוב או לגבי אופן היווצרותו אלא התובע טוען כי

בית משפט השלום בעכו

ת"א 23574-12-11 מרדכי נ' בן שלמה

תיק חיצוני:

1 החוב נפרע במזומן ולפיכך יש להצהיר על בטלות החוב על מנת שלא יידרש התובע לשלמו בכפל,
2 ואילו הנתבע טוען כי החוב טרם שולם ע"י התובע ועל כן דין התביעה להידחות.
3
4 בעניינו, רלבנטיים לבחינה חלופות א' ב' ו-ג' לתקנה 3(א) לתקסד"א לעיל. הנתבע לא חלק בתשובתו
5 לתגובת התובע כי אינו מפעיל את אתר האינטרנט, נשוא התביעה ו/או כי בנו המנוח שימש במועדים
6 הרלבנטיים לתביעה כסוכן באותו אתר אינטרנט. לאור זאת, נשאלת השאלה לגבי חלופה א': מהו
7 מקום עסקו של הנתבע כאשר מדובר בנתבע שעסקו בהפעלת אתר הימורים ברשת האינטרנט?
8
9 בהעדר הסדר משפטי פרטני בתקנות סד"א לגבי תביעות בנושאי אינטרנט בסוגיית הסמכות
10 המקומית, נשאלת השאלה מהו מקום "עסקו" של מפעיל אתר אינטרנט. האם במקום מענו של
11 המפעיל/בעלי האתר? מקום הימצאם של שרתי האתר? האם המקום מתפשט לכל תחום המדינה
12 בהתאם למקום/פוטנציאל החשיפה/התפוצה של אתר האינטרנט? שאלות אחרות המערבות שאלות
13 בעובדה ובחוק עולות לגבי קביעת "מקום יצירת ההתחייבות" או "המקום שנועד לקיום
14 ההתחייבות" בהיבט של חיוב כספי שנוצר בעת ביצוע "עסקה" במהלך גלישה ברשת האינטרנט?
15
16 בבש"א 2841/03 רעות אלקטרוניקה ורכיבים בע"מ ואח' נגד מראות אימאג' בע"מ ואח' שנדונה
17 בבית המשפט המחוזי בירושלים תיאר השופט שפירא את הקושי בקביעת מקום "מושב" של אתר
18 האינטרנט במילים אלה:

19
20 **"נראה כי טרם התגבשה חקיקה בישראל בנושא "מקום**
21 **מושב" של אתר אינטרנט. לכאורה, ניתן לומר, כי מקומו בכל**
22 **אתר ואתר. זהו יתרונו הגדול ואולי אף חסרונו, שכן ניתן לטעון**
23 **בהקשר זה כי מקום מושבו של בעל האתר הינו במקום בו**

בית משפט השלום בעכו

ת"א 11-12-23574 מרדכי נ' בן שלמה

תיק חיצוני:

1 נמצא השרת (server) המספק לו את שירותיו ומאחסן את
2 המידע. אפשרות זו בוודאי שאינה סבירה באשר השרת יכול
3 להיות במקומות נידחים על פני כדור הארץ, ובוודאי שהגשת
4 התביעה שם אינה מעשית לשני הצדדים"

5
6 נשאלת השאלה האם ניתן לתבוע בנסיבות התביעה שבפנינו בכל מקום שבו נעשתה עיסקת הימורים
7 באתר האינטרנט, נשוא התביעה?

8
9 בבש"א 884/02 גיל לנדאו נגד בני חסון (פרסום ב- 1/5/02) דחתה השופטת ברקאי בקשה למחיקת
10 התביעה על הסף שהתבססה על טענת חוסר סמכות מקומית של בית משפט השלום בקרית גת
11 בקובעה:

12 "לגבי הפרסום באינטרנט הדין הישראלי אינו מספק תשובה
13 ברורה לשאלה מהי סמכות השיפוט המקומית של פרסום
14 משמיץ שנעשה באמצעות האינטרנט.

15
16 למרות זאת, ניתן להשליך על כך שהפרסום באינטרנט כמוהו
17 כפרסום בעיתון. התפוצה באינטרנט מגיעה לכל רחבי הארץ
18 ואף מעבר לגבולות מדינת ישראל והפרסום יכול להגיע לכל
19 משתמש באתרי האינטרנט.

20
21 לכן, גם אם משרדי אתרי האינטרנט או מרכזי המחשבים
22 המרכזים את מעבר התקשורת ממוקמים במרכז הארץ, הרי

בית משפט השלום בעכו

ת"א 11-12-23574-12 מרדכי נ' בן שלמה

תיק חיצוני:

1 שהפירסום באתרים מגיע לכל משתמש בארץ, ובוודאי גם

2 לתושבי מחוז הדרום"

3
4 בבש"א (י-ם) 8033/06 לוי נגד שטיינברג (15.4.07) דן השופט אברהם טננבוים בהרחבה בנושא
5 סמכות שיפוט מקומית בעידן האינטרנט. פסק דין זה תומך אף הוא במסקנה כי במרבית המקרים
6 הסמכות המקומית לגבי תביעות אינטרנט משתרעת בכל תחומי המדינה. בית המשפט קבע בפסק
7 דין זה כי "מקום עיסוקו של הנתבע" בהיותו "חנות אינטרנט" מתפרש לכל מקום ממנו מגיעים
8 לקוחותיו ואין הנתבע יכול לטעון כי הוא מוכן למכור ללקוחות מכל הארץ, אך להתדיין עמם הוא
9 מוכן רק במקום המשרדים שלו. הרי, מבחינת הקונים, מקום העסק הוא איזור מגוריהם שכן משם
10 ביצעו את העסקה עימו. כך גם לגבי הצגת התמונה, הרי היא הוצגה באינטרנט, כלומר, בכל מקום
11 ומקום בתחומי ישראל.

12
13 בעניינו, מדובר באתר הימורים שתפוצתו לכלל המדינה ואף מחוץ לגבולותיה. האתר מזמין את כלל
14 הגולשים להמר במשחקי המזל המוצעים באתר. ככלל, ההימורים מתנהלים ממקום מגוריהם של
15 הגולשים. בנסיבות אלה, רשאי התובע להגיש את תביעתו נגד מפעילי/בעלי אתר האינטרנט בכל בית
16 משפט בישראל שלו סמכות עניינית לדון בתביעה, לפי בחירתו.

17
18 תקנה 3 (א) לתקסד"א קובעת מספר חלופות אפשריות להגשת התביעה, וכלל הוא שדי שאחת
19 החלופות מתקיימת, לפי בחירת התובע, כדי להקנות סמכות מקומית לבית המשפט. אפילו אם רוב
20 הזיקות הן למקום שיפוט מסוים, די בכך שאחת מהחלופות תתקיים. לאור המסקנה דלעיל, לפיה
21 לבית משפט השלום בעכו סמכות מקומית לדון בתביעה מכוח חלופה א', מתייטר הצורך לבחון
22 התקיימות חלופות נוספות בתקנה.

23

בית משפט השלום בעכו

ת"א 11-12-23574 מרדכי נ' בן שלמה

תיק חיצוני:

1 יצוין כי אין בטענת הנתבע בדבר קידום נוחות הדיון כדי לשנות את המסקנה אליה הגענו. בהתאם
2 לרע"א 6920/94 לוי נגד פולג, פ"ד מט(2), 731, המגמה כיום בבתי המשפט היא להפחית מעקרון
3 קידום נוחות הדיון. לא משום שהעיקרון אינו חשוב, אלא משום שבמדינה קטנה כמדינתנו הנסיעה
4 ממקום למקום הפכה להיות פחות ופחות מכבידה, בשל המרחק הקצר בין הערים הגדולות ואמצעי
5 התחבורה הזמינים.

6
7 סיכומו של דבר הבקשה נדחית. הנתבע ישלם לתובע הוצאות בסך 1,500 ₪ תוך 30 יום מהיום.

8
9 ניתנה היום, כ"ט טבת תשע"ב, 24 ינואר 2012, בהעדר הצדדים.

10

11

ג'מיל נאסר, שופט